

El tercer argument de l'independentisme

written by Adam Majó | 19 de febrer de 2017

Com tots els moviments polítics que volen arribar a algun lloc, l'independentisme català s'esforça a divulgar les seves idees força. La primera és sobretot procedimental: pretenem fundar una república a partir de mitjans estrictament democràtics i és l'adversari, el Regne d'Espanya i el gruix de l'entramat unionista, qui s'oposa a les urnes. La segona idea força és més aviat instrumental: la independència la volem per construir una societat més moderna, justa i solidària. Ens esforcem, i ho fem ben sincerament, per carregar de valors àmpliament percebuts com a positius el projecte en el qual esmercem tants esforços.

Tots dos arguments, el de la democràcia i el del país millor, s'ajusten a la realitat i tenen una potència evident, tant per convèncer a cada cop més catalans i catalanes com per cercar complicitats a Europa i al món. No obstant això, sense una tercera idea força, aquestes dues queden, al meu entendre, coixes. Al capdavant, que una regió més rica de la mitjana vulgui separar-se de la resta de l'estat en el qual s'inscriu i que pretengui fer-ho guanyant un referèndum, pot generar interès i fins i tot acceptació però difícilment es guanyarà la simpatia i la solidaritat de massa ningú. Projectes com el de la secessió de l'anomenada Padània, al Nord d'Itàlia, impulsada fa uns anys per la Lliga Nord, o del departament de Santa Cruz, a Bolívia, una de les regions més riques (o menys pobres) del país, per molt que apel·lessin a la democràcia i a la voluntat popular, no van generar entusiasme enlloc més que a la mateixa societat afectada. En canvi, lluites com la del poble Kurd, referèndums com el d'Escòcia o el Quebec o reivindicacions antigues com les dels irlandesos, els tibetans, els palestins o els bascs originen, malgrat les dures circumstàncies que els han envoltat, molta més

comprensió i simpatia. El què tenen en comú totes aquestes lluites es pot resumir en una frase que s'entén de seguida arreu del món: Un poble és lluita per la seva llibertat. Aquesta és, precisament, la tercera idea força que ens cal posar sobre la taula, la més substancial, la més potent i la més honesta i sincera, perquè es tracta precisament d'això del què estem parlant quan diem que volem la independència. Cal explicar, sense els maleïts complexos que ens paralitzen, que els catalans no som ni una estirp mil·lenària ni un poble escollit, que fa relativament quatre dies que ens sabem nació i que la nostra -com la de gairebé tothom- és una història plena de contradiccions, derrotes i alts i baixos. Però que, tot i així, hem sobreviscut des de la llunyana edat mitjana com a col·lectiu reconegut i amb un signe d'identitat tan fàcilment observable com una llengua que, després de 300 anys d'atacs i prohibicions, ha arribat al segle XXI més viva i eixerida que qualsevol altra llengua sense estat (perdoneu-me andorrans) del continent i de més enllà. Està molt bé que expliquem amb el cap alt que som un poble extraordinàriament permeable i integrador, que estimem amb bogeria la democràcia i que potser volem fronteres però en cap cas barreres. Tot això és cert, però també ho és i ens farà més comprensibles quan ho expliquem, que la nostra llengua ja es parlava i s'escrivía fa 1000 anys, que fins al segle XVIII teníem un cos jurídic propi d'un Estat compilat en les *Constitucions i altres drets de Catalunya* que la unitat d'Espanya més aviat l'annexió per part de Castella de la resta de territoris i que l'únic que volem és el mateix que qualsevol altre poble del món, la llibertat.